

Persbericht

PB10-062
23 september 2010
9.30 uur

Veel kleiner banenverlies

- In tweede kwartaal 63 duizend banen minder dan een jaar eerder
- Wel meer banen dan in het eerste kwartaal
- Zorg en uitzendbranche zorgen voor de toename
- Loonkostenstijging 1,5 procent
- Feitelijke loonstijging vrijwel gelijk aan cao-loonstijging

In het tweede kwartaal van 2010 waren er 63 duizend banen van werknemers minder dan in het tweede kwartaal van 2009. Dit is een daling van 0,8 procent. Vergeleken met het eerste kwartaal waren er echter 24 duizend banen meer, de eerste stijging na vijf kwartalen van daling. Dit blijkt uit cijfers van het CBS.

Het aantal banen in het bedrijfsleven was nog steeds lager dan een jaar eerder. De daling bedroeg 136 duizend. In alle bedrijfstakken echter was het banenverlies aanzienlijk kleiner dan in de voorgaande kwartalen.

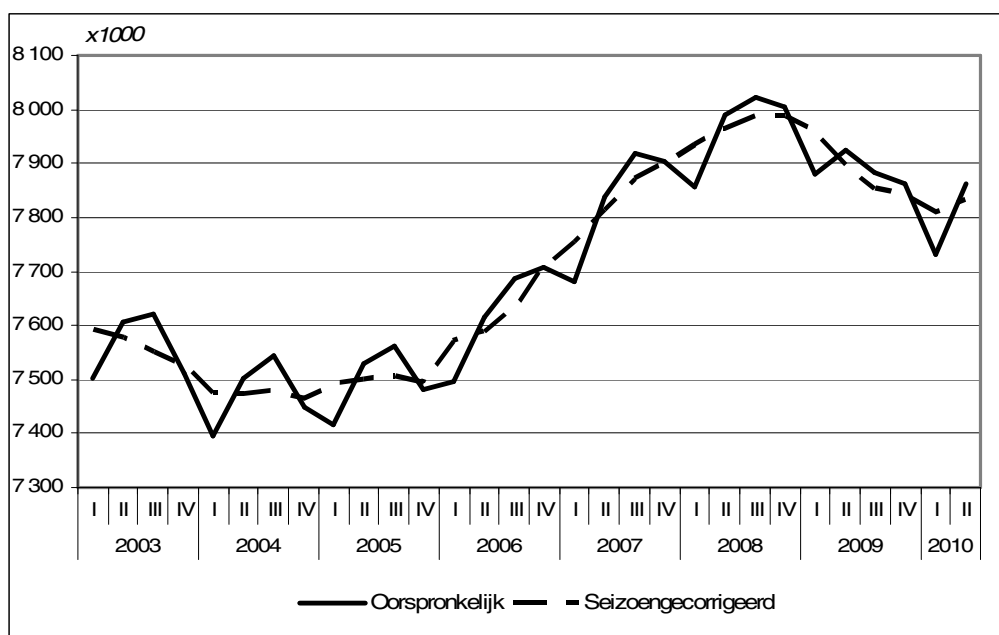
De sterke groei van de werkgelegenheid in de niet-commerciële dienstverlening hield aan. In vergelijking met een jaar eerder waren er 73 duizend banen meer dan in het tweede kwartaal van 2009. Het grootste deel van deze groei is toe te schrijven aan de zorg, met een plus van 49 duizend. Ook werken er meer mensen bij de overheid en in het onderwijs dan een jaar eerder.

In vergelijking met het eerste kwartaal steeg het aantal banen, na seizoencorrectie, met 0,3 procent. Dit is de eerste groei na vijf kwartalen krimp. De omslag van krimp naar groei is grotendeels toe te schrijven aan meer uitzendbanen. Deze branche met zijn flexibele arbeidscontracten ving de eerste en zwaarste klappen op van de recessie. Nu de economie weer groeit, herstelt de werkgelegenheid daar als eerste.

De lonen van werknemers per arbeidsjaar waren in het tweede kwartaal 1,3 procent hoger dan in hetzelfde kwartaal van 2009. Deze loonstijging wijkt weinig af van de cao-loonstijging van 1,1 procent. Promoties en variabele beloningselementen zoals bonussen, provisies en overwerkvergoedingen hadden per saldo nauwelijks een opwaarts effect op de lonen.

De loonkosten per arbeidsjaar, waarin ook de werkgeverspremies zijn opgenomen, stegen met 1,5 procent iets sneller dan de lonen. Dit komt doordat de werkgeverspremies voor werkloosheid en de zorgverzekering omhoog gingen.

Banen van werknemers

Bron: CBS

Technische toelichting

Ook nieuwe gegevens over het eerste kwartaal van 2010

In het vorige persbericht “banen en lonen” van 24 juni j.l. ontbraken gegevens over de lonen in het eerste kwartaal vanwege problemen met het bronmateriaal. Deze problemen zijn inmiddels opgelost. Dit persbericht bevat daarom niet eerder gepubliceerde cijfers over de lonen in het eerste kwartaal plus iets bijgestelde banencijfers over het eerste kwartaal.

Bij het samenstellen van de cijfers van het eerste en tweede kwartaal van 2010 is een verbeterde verwerkingssystematiek toegepast voor een deel van het bronmateriaal. Het betreft de zogenoemde vierwekenaanblijven voor de polisadministratie. Voor het jaarcijfer 2009 is de nieuwe systematiek nog niet toegepast. Dit gebeurt, overeenkomstig de releasepolitiek van de Nationale rekeningen, in juni 2011 als voor het jaar 2009 een tweede raming wordt gemaakt. Om toch een goed beeld te kunnen geven van de loonontwikkeling is voor het jaar 2009 een raming gemaakt van de loonontwikkeling overeenkomstig de verbeterde verwerkingssystematiek van vierwekenaanblijven. Deze raming is in de tabellen 4 en 5 tussen haakjes opgenomen.

Achtergrondinformatie over de ramingen

Net als bij de economische groei worden ook van banen en lonen meerdere ramingen samengesteld en gepubliceerd over een kwartaal. De eerste raming of *flash-raming* van de banenontwikkeling wordt uiterlijk 45 dagen na afloop van een kwartaal gepubliceerd in het persbericht economische groei. De cijfers van de eerste raming kunnen wijzigen op grond van nieuwe statistische broninformatie die nadien beschikbaar komt. In de tweede raming die uiterlijk

90 dagen na afloop van een kwartaal wordt gepubliceerd, is deze nieuwe en meer uitgebreide statistische informatie verwerkt. Op dat moment komen bovendien meer detailgegevens beschikbaar plus informatie over de ontwikkeling van de loonkosten. Bij de afsluiting van het vierde kwartaal komt tevens de eerste raming van het jaar gereed en worden de eerste drie kwartalen opnieuw vastgesteld.

De kwartaalgegevens worden eenmaal per jaar in juni geijkt aan de jaarcijfers van de Nationale rekeningen die volgens een vaste cyclus van drie opeenvolgende ramingen (voorlopige raming, nader voorlopige raming en definitieve raming) worden herzien. Ook hier is sprake van steeds betere en meer gedetailleerde statistische informatie op basis waarvan de ramingen kunnen worden verrijkt. Deze herijkte gegevens worden gepubliceerd bij het beschikbaar komen van de gegevens over banen en lonen over het eerste kwartaal.

Overboekingen

De banen van werknemers die vóór 2010 werkzaam waren bij de Informatie Beheergroep (IBG) werden geboekt bij de bedrijfstak zakelijke dienstverlening. Na de fusie van de IBG per 1 januari 2010 met de Centrale Financiën Instellingen (CFI) tot de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) worden zij geboekt bij de bedrijfstak openbaar bestuur. De overboeking betreft 2 duizend banen. Voor deze overboeking zijn de tijdreeksen niet gecorrigeerd.

De banen van werknemers die vóór 2009 werkzaam waren bij het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI) werden geboekt bij de bedrijfstak zakelijke dienstverlening. Na de fusie van het CWI per 1 januari 2009 met het Uitvoeringsinstituut WerknemersVerzekeringen (UWV) worden zij geboekt bij de bedrijfstak openbaar bestuur. De overboeking betreft 4 duizend banen. Voor deze overboeking zijn de tijdreeksen niet gecorrigeerd.

Bronnen en definities

De gegevens in dit persbericht zijn ontleend aan de Arbeidsrekeningen die deel uitmaken van de Nationale rekeningen. Bij het samenstellen van de Arbeidsrekeningen worden diverse bronnen met arbeidsgegevens geïntegreerd tot een samenhangend stelsel.

De gegevens in dit persbericht hebben uitsluitend betrekking op banen van *werknemers*. Zelfstandigen blijven dus buiten beschouwing. Het aantal banen van werknemers in de Arbeidsrekeningen is het gemiddelde aantal banen in een kwartaal of in een jaar. Voor de banen worden ook seizoen gecorrigeerde kwartaalcijfers gepubliceerd. Hierdoor is vergelijking van kwartaal op kwartaal mogelijk. Omslagen in de ontwikkeling worden bij seizoen gecorrigeerde cijfers eerder zichtbaar. De seizoen gecorrigeerde cijfers van voorgaande kwartalen kunnen bij toevoeging van een nieuw kwartaal fractioneel veranderen door herberekening van het seizoenpatroon.

Het arbeidsvolume is berekend in arbeidsjaren. Daarbij worden alle (deeltijd)banen omgerekend naar voltijd banen. Twee halve banen leveren samen dus één arbeidsjaar op. Arbeidsjaar en voltijd baan worden hier gebruikt als synoniemen.

De gegevens over loonkosten in dit persbericht zijn gebaseerd op de beloning van werknemers volgens de Nationale rekeningen. De beloning omvat twee hoofdcomponenten: lonen enerzijds en sociale premies die de werkgever betaalt anderzijds. De post lonen omvat naast het bruto loon in geld ook loon in natura en onkostenvergoedingen in verband met de dienstbetrekking (zoals kosten woon-werkverkeer). De sociale premies

omvatten de werkgeversbijdragen voor onder meer werkloosheid, arbeidsongeschiktheid, zorgverzekering en pensioen.

Een bijzondere vorm van loonkosten zijn de betalingen aan werknemers voor niet-gewerkte uren in verband met ziekte en/of weerverlet. Deze betalingen worden op grond van de richtlijnen van het Europese systeem van rekeningen tot de sociale premies gerekend.

Op grond van dezelfde richtlijnen zijn loonkostensubsidies en afdrachtverminderingen niet in mindering gebracht op de beloning van werknemers volgens de Nationale Rekeningen. Voorbeelden zijn de werktijdverkortingsregeling en de regeling deeltijd-WW van het Ministerie van SZW.

Extra werkgeversbijdragen aan pensioenen die verband houden met de sterk gedaalde dekkingsgraad van ondernemingspensioenfondsen, worden niet tot de beloning van werknemers gerekend, maar als kapitaaloverdracht van de betreffende onderneming aan haar (ondernemings-)pensioenfonds. Extra werkgeverslasten aan pensioenen voor bedrijven die onder een bedrijfstakpensioenregeling vallen, worden echter wel tot de beloning van werknemers gerekend.

Tabel 1. Banen van werknemers naar bedrijfstak

	2008	2009	2009		2010		
			II	III	IV	I [#]	II
1 000 banen							
Landbouw en visserij	129	126	126	138	126	112	125
Industrie ¹⁾	950	923	930	916	907	897	899
Bouwnijverheid	395	388	392	386	382	376	380
Handel	1322	1316	1320	1313	1312	1296	1308
Horeca	297	292	299	299	288	278	299
Vervoer en communicatie	468	455	458	454	449	442	446
Financiële instellingen	284	278	282	278	276	262	266
Zakelijke dienstverlening	1575	1496	1501	1500	1481	1398	1450
Openbaar bestuur	514	527	528	525	532	541	542
Gesubsidieerd onderwijs	463	469	473	462	471	481	479
Gezondheids- en welzijnszorg	1223	1262	1260	1262	1278	1296	1309
Cultuur en overige dienstverlening	351	354	357	349	358	353	360
Totaal	7969	7887	7925	7882	7861	7732	7862 [#]
%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar							
Landbouw en visserij	-2,4	-2,1	-1,8	-1,8	-1,1	-1,1	-1,1
Industrie ¹⁾	1,2	-2,8	-2,1	-3,8	-4,8	-4,6	-3,3
Bouwnijverheid	0,7	-1,8	-1,2	-2,9	-3,4	-3,9	-3,1
Handel	2,4	-0,5	-0,2	-1,4	-1,4	-1,7	-0,9
Horeca	2,2	-1,7	-0,9	-2,3	-2,5	-0,8	0,1
Vervoer en communicatie	1,2	-2,6	-2,2	-3,3	-4,0	-4,1	-2,6
Financiële instellingen	-0,6	-2,1	-1,9	-2,2	-2,7	-5,7	-5,6
Zakelijke dienstverlening	2,9	-5,0	-5,0	-6,5	-6,4	-6,9	-3,4
Openbaar bestuur	-0,3	2,5	2,1	2,6	3,8	3,3	2,8
Gesubsidieerd onderwijs	2,3	1,5	1,4	1,9	0,9	1,9	1,4
Gezondheids- en welzijnszorg	1,6	3,2	3,2	3,1	3,8	3,8	3,9
Cultuur en overige dienstverlening	2,7	0,9	1,3	0,2	0,4	0,7	0,6
Totaal	1,7	-1,0	-0,8	-1,8	-1,8	-1,9	-0,8 [#]

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 2. Banen van werknemers naar economische activiteit, seizoengecorrigeerd #

	2008	2009	2009			2010	
			II	III	IV	I	II
1000 banen							
Landbouw en visserij	129	126	126	125	126	125	125
Industrie ¹⁾	950	923	929	916	906	899	897
Bouwnijverheid	395	388	390	385	382	379	378
Handel, horeca, vervoer, communicatie	2086	2063	2067	2054	2048	2040	2042
Financiële- en zakelijke dienstverlening	1859	1774	1780	1756	1737	1704	1714
Niet commerciële dienstverlening	2550	2612	2605	2618	2640	2661	2676
Totaal	7969	7887	7897	7854	7840	7808	7832
%-verandering t.o.v. voorgaande periode							
Landbouw en visserij	-2,4	-2,1	-0,4	-0,9	1,0	-0,9	-0,2
Industrie ¹⁾	1,2	-2,8	-1,4	-1,4	-1,1	-0,8	-0,2
Bouwnijverheid	0,7	-1,8	-1,2	-1,3	-0,8	-0,8	-0,4
Handel, horeca, vervoer, communicatie	2,1	-1,1	-0,7	-0,6	-0,3	-0,4	0,1
Financiële- en zakelijke dienstverlening	2,3	-4,5	-2,4	-1,4	-1,1	-1,9	0,6
Niet commerciële dienstverlening	1,5	2,4	0,7	0,5	0,8	0,8	0,6
Totaal	1,7	-1,0	-0,7	-0,5	-0,2	-0,4	0,3

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 3. Arbeidsvolume van werknemers naar economische activiteit

	2008	2009	2009			2010	
			II	III	IV	I [#]	II
%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar							
Landbouw en visserij	-1,7	-1,8	-1,6	-1,7	-0,9	-1,3	-1,1
Industrie ¹⁾	0,8	-2,8	-2,1	-3,8	-4,8	-4,6	-3,4
Bouwnijverheid	0,5	-1,8	-1,2	-3,0	-3,4	-4,0	-3,2
Handel, horeca, vervoer, communicatie	1,7	-1,3	-0,9	-2,1	-2,4	-2,4	-1,3
Financiële- en zakelijke dienstverlening	2,5	-3,8	-3,7	-5,2	-5,2	-6,4	-3,8
Niet commerciële dienstverlening	1,2	2,3	2,3	2,3	2,7	2,9	2,6
Totaal	1,5	-1,0	-0,8	-1,8	-1,8	-2,0	-1,0[#]

1) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

#) Deze cijfers zijn bijgesteld, achtergrondinformatie staat in de technische toelichting.

Bron: CBS

Tabel 4. Lonen per arbeidsjaar naar economische activiteit

	2009 ¹⁾	2010	
		I	II
%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar			
Landbouw en visserij	4,6 (4,0)	2,0	3,4
Industrie ²⁾	1,9 (1,8)	2,6	2,0
Bouwnijverheid	3,4 (2,3)	-0,3	2,1
Handel, horeca, vervoer, communicatie	1,7 (1,4)	0,2	1,1
Financiële- en zakelijke dienstverlening	2,1 (1,9)	1,1	1,8
Niet commerciële dienstverlening	2,7 (2,7)	0,3	1,0
Totaal	2,2 (1,9)	0,5	1,3

1) Vanwege methodische verschillen zijn de loonmutaties voor het 1^e en 2^e kwartaal van 2010 niet volledig vergelijkbaar met die van het jaar 2009. Tussen haakjes is een raming voor de loonmutatie 2009 opgenomen die wel volledig vergelijkbaar is met de kwartaalcijfers van 2010 (zie technische toelichting).

2) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

Bron: CBS

Tabel 5. Loonkosten per arbeidsjaar naar economische activiteit

	2009 ¹⁾	2010	
		I	II
%-verandering t.o.v. dezelfde periode van het voorgaande jaar			
Landbouw en visserij	4,6 (3,9)	2,4	3,8
Industrie ²⁾	2,1 (2,0)	2,9	2,3
Bouwnijverheid	3,7 (2,5)	1,0	2,9
Handel, horeca, vervoer, communicatie	1,5 (1,3)	0,3	1,2
Financiële- en zakelijke dienstverlening	2,0 (1,8)	1,1	1,9
Niet commerciële dienstverlening	2,7 (2,7)	0,5	1,1
Totaal	2,2 (2,0)	0,8	1,5

1) Vanwege methodische verschillen zijn de loonkostenmutaties voor het 1^e en 2^e kwartaal van 2010 niet volledig vergelijkbaar met die van het jaar 2009. Tussen haakjes is een raming voor de loonkostenmutatie 2009 opgenomen die wel volledig vergelijkbaar is met de kwartaalcijfers van 2010 (zie technische toelichting).

2) Inclusief de bedrijfstakken delfstoffenwinning en energie- en waterleidingsbedrijven.

Bron: CBS